

Sygn. akt I C 717/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 października 2020 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Eliza Skotnicka

Protokolant p. o. prot. sąd. Anna Ludwiniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 października 2020 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa T. P.

przeciwko (...) S. A. z siedzibą w S.

o zapłatę kwoty 3 765 zł

I. zasądza od strony pozwanej (...) S. A. z siedzibą w S. na rzecz powoda T. P. kwotę 3 765 (trzy tysiące siedemset sześćdziesiąt pięć 00/100) zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19 lutego 2020 r.;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1117 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

(...)

UZASADNIENIE

Powód T. P. domagał się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 3 765,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 lutego 2020 r. oraz kosztami procesu, w uzasadnieniu pozwu wskazując, że 14 listopada 2019 r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ samochód marki P. (...) o nr rej. (...) należący do D. S.. Sprawca szkody był ubezpieczony u strony pozwanej od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. W związku z likwidacją szkody poszkodowana D. S. na okres od 14 listopada 2019r. do 10 grudnia 2019r. wynajęła od powoda samochód zastępczy marki H. (...) nr rej. (...), uzgadniając stawkę dobową w wysokości 150 zł + 23%VAT. Powód 7 stycznia 2020r. wystawił poszkodowanej fakturę VAT nr (...) na kwotę 4797 zł. Powód nabył wierzitelność przysługującą poszkodowanej wobec pozwanego zakładu ubezpieczeń z tytułu odszkodowania za szkodę wynikającą z konieczności najmu pojazdu zastępczego. Pozwany jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej pojazdu sprawcy tej kolizji uznał roszczenie co do zasady i wypłacił powodowi kwotę 1032,00 zł. Powód pismem z 25 lutego 2020r. wezwał stronę pozwaną do zapłaty brakującej kwoty 3765,00 zł, strona pozwana odmówiła wypłaty dalszej kwoty.

Strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Strona pozwana zarzuciła, że proponowała poszkodowanej korzystną, natychmiastową i bezgotówkową możliwość najmu pojazdu zastępczego. Zamiast tego poszkodowana wynajęła pojazd zastępczy od powoda za który zapłaciła cesją praw do odszkodowania. Pozwana wskazała, że nie kwestionuje uprawnień poszkodowanej w tym zakresie, lecz zastosowana w umowie stawka czynszu najmu na 184,50 zł brutto została rażąco zawyżona, a także bezzasadny był okres najmu aż 26 dni, zaś wystarczające było uznane 12 dni, w tym 6 dni od dnia zgłoszenia szkody do dnia oględzin, 3 dni technologicznej naprawy, 1 dzień oczekiwania na sprowadzeniu zamówionych części, 1 dzień wolny od pracy, 1 dzień organizacyjny związany z przyjęciem

i odbiorem pojazdu z naprawy. Według wysokość stawki najmu pojazdu analogicznej klasy do wynajmowanego (klasa B) proponowana poszkodowanemu wynosiła 86 zł brutto za dobę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

14 listopada 2019 r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ samochód marki P. (...) o nr rej. (...) należący do D. S.. Sprawca szkody był ubezpieczony u strony pozwanej od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Poszkodowana D. S. zawarła 14 listopada 2019r. z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego, na podstawie której wynajęła od powoda samochód zastępczy marki H. (...) nr rej. (...), uzgadniając stawkę dobową w wysokości 150 zł netto. Umowa najmu nie obciążała poszkodowanej wpłatą własną, kaucją, nie zawierała też limitu kilometrów. Zgodnie z umową rozliczenie najmu pojazdu miało nastąpić poprzez bezpośrednie rozliczenie się wynajmującego z ubezpieczycielem OC sprawy szkody, tj. (...) S.A. w związku z kolizją drogową z 14 listopada 2019 r. Rozliczenie to obejmować miało wyłącznie uzasadniony czas braku możliwości korzystania przez najemcę z jego samochodu, a więc uzasadniony czas naprawy.

Powód 7 stycznia 2020 r. wystawił poszkodowanej fakturę VAT nr (...) na kwotę 4797 zł z tytułu umowy najmu pojazdu za okres 26 dni tj. od 14 listopada 2019r. do 10 grudnia 2019r., płatną przelewem w terminie 7 dni.

Powód T. P. zawarł z D. S. w dniu 15 stycznia 2020 r. umowę cesji wierzytelności – prawa do zwrotu kosztów z tytułu najmu auta zastępczego przysługującą poszkodowanej wobec pozwanego zakładu ubezpieczeń z tytułu odszkodowania OC za szkodę likwidowaną pod numerem (...).

Powód pismem z 15 stycznia 2020r. wezwał stronę pozwaną do zapłaty 4797,00 zł, do pisma dołączono fakturę, umowę najmu, umowę cesji, pełnomocnictwo oraz oświadczenie poszkodowanej o konieczności najmu auta zastępczego.

Strona pozwana decyzją z 18 lutego 2020r. poinformowała powoda o przyznaniu odszkodowania w wysokości 1032 zł, wskazując że łącznie uznany czas najmu pojazdu wynosi 12 dni, w tym 6 dni od dnia zgłoszenia szkody do dnia oględzin, 3 dni technologicznej naprawy, 1 dzień oczekiwania na sprowadzenie zamówionych części, 1 dzień wolny od pracy, 1 dzień organizacyjny związany z przyjęciem i odbiorem pojazdu z naprawy. Ponadto pozwana wskazała, że dokonała weryfikacji stawki dobowej wynikającej z umowy z 150 zł netto do 69,92 zł netto, biorąc pod uwagę cenniki wynegocjowane z renomowanymi wypożyczalniąmi, oferującymi pełną gamę modeli oraz gwarantującymi nienaganny stan wynajmowanych pojazdów, gdzie cena najmu pojazdu klasy B wynosi 86 zł.

Powód pismem z 25 lutego 2020r. wezwał stronę pozwaną do zapłaty brakującej kwoty 3765,00 zł w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Pismo to doręczono stronie pozwanej 10 marca 2020r. Strona pozwana pismem z 3 kwietnia 2020r. odmówiła wypłaty dalszej kwoty.

Okoliczności bezsporne.

W tak ustalonym stanie faktyczny Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako zasadne podlegało uwzględnieniu w całości.

Według art. 822 § 1 k.c., powstanie obowiązku zapłaty przez zakład ubezpieczeń (ubezpieczyciela) odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakładu powstanie odpowiedzialności ubezpieczonego, czyli samego ubezpieczającego lub osoby, na której rzecz ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia, za szkody wyrządzone osobom trzecim. Zobowiązanie do zapłaty odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ma więc ze swej istoty charakter akcesoryjny, tylko zatem wtedy, gdy ubezpieczony stanie się zgodnie z przepisami prawa cywilnego odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, dochodzi do powstania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń wobec tej osoby z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Zakres odpowiedzialności ubezpieczonego wobec osoby trzeciej wyznacza co do zasady zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (por. np. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2005 r., III CZP 99/04, OSNC 2005, nr 10, poz. 166 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia

2002 r., II CKN 353/99, nie publ.). Akcesoryjny, wynikający z art. 822 § 1 k.c., charakter zobowiązania ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej potwierdzają w odniesieniu do obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przepisy art. 23, 34, 35 i 36 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm. - dalej: "ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych" lub "u.u.o."). W myśl tych przepisów, na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, do której zawarcia obowiązany jest posiadacz bezpośrednio eksploatujący pojazd (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2005 r., III CZP 99/04), zakład ubezpieczeń jest zobowiązany, w granicach ustalonej sumy gwarancyjnej, do zapłaty odszkodowania za szkodę na osobie lub w mieniu wyrządzoną w związku z ruchem pojazdu, objętą odpowiedzialnością posiadacza (art. 436 § 1 zdanie pierwsze lub art. 436 § 1 zdanie drugie k.c.). Odpowiedzialność za szkody wyrządzone ruchem wszelkich pojazdów mechanicznych oparta została na zasadzie ryzyka (art. 436 k.c. w związku z art. 435 k.c.). Uzasadnieniem tej zaostrzonej odpowiedzialności jest przede wszystkim szczególnie i wzmożone niebezpieczeństwo jakie wiąże się z użyciem tych środków komunikacji.

W tak ukształtowanej odpowiedzialności posiadacza pojazdu mechanicznego przesłanki stanowią powstanie szkody w mieniu lub na osobie, spowodowanie szkody przez ruch mechanicznego środka komunikacji, oraz związek przyczynowy między szkodą a ruchem pojazdu. Szkada wywołująca odpowiedzialność z tytułu ryzyka musi być wyrządzona przez ruch mechanicznego środka komunikacji. Ponadto pomiędzy działaniem sprawcy szkody a skutkiem tego działania musi zachodzić związek przyczynowy (opisany w art. 361 kc). W Świetle tego zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa swojego działania.

Szkodą w mieniu jest wszelki uszczerbek majątkowy. Przy ustaleniu wysokości szkody należy posługiwać się przyjętą w piśmiennictwie i orzecznictwie teorią różnicy. Oznacza to, że dla ustalenia wysokości szkody zestawia się obecną wartość samochodu z tą, jaką by on przedstawiał gdyby nie było wypadku (tak, G. Bieniek, Odpowiedzialność cywilna za wypadki drogowe, Warszawa 2006 str.140). Zasada pełnego odszkodowania w ujęciu kodeksu cywilnego przejawia się w tym, że naprawienie szkody obejmuje zarówno straty jakie poszkodowany poniósł, jak i korzyści które mógł osiągnąć gdyby mu szkody nie wyrządzono. Zgodnie z art. 361 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa działania lub zaniechania z którego szkoda wynikła.

Podkreślić należy, że zgodnie poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 8 września 2004r., w sprawie IV CK 672/03 za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona. Postulat pełnego odszkodowania przemawia więc za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia, z tym że tylko za okres między dniem zniszczenia a dniem w którym poszkodowany może nabyć analogiczny pojazd, **nie dłuższy jednak niż za czas do zapłaty odszkodowania**. Okoliczność, iż koszty wynajęcia pojazdu zastępczego przekroczyły cenę nowego samochodu, nie może automatycznie przesądzać o istnieniu przyczynienia się poszkodowanego do powiększenia rozmiaru szkody.

W oparciu o powołane orzeczenia należało podzielić pogląd powoda, że pełne odszkodowanie w niniejszej sprawie obejmować powinno rzeczywiście poniesione i uzasadnione koszty najmu pojazdu. Powód domagał się zasądzenia kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres 26 dni według stawki 186 zł brutto. W ocenie Sądu wskazana stawka nie została rażąco zawyżona, mając na uwadze ceny rynkowe obowiązujące na terenie powiatu (...), gdzie zamieszkuje poszkodowana. Wprawdzie strona pozwana zaproponowała poszkodowanej bezgotówkowy najem pojazdu zastępczego za stawkę niższą, lecz propozycja ta nie gwarantowała poszkodowanej pojazdu zastępczego na cały okres trwania naprawy pojazdu. Tymczasem stanowisko strony pozwanej w zakresie uznania okresu na jaki jej zdaniem najem pojazdu zastępczego był uzasadniony budzi poważne zastrzeżenia. Strona pozwana dokonała subiektywnego wyliczenia okresu najmu, według którego sobie zagwarantowała czas na oględziny uszkodzonego pojazdu 6 dni, jednocześnie na pozostałe czynności związane z naprawą pojazdu, zamówieniem części zamiennych

i ich dostarczeniem, odbiorem pojazdu z naprawy, przewidując jedynie okres 6 dni. Jednocześnie pozwana nie wskazała, kiedy faktycznie dokonała wypłaty odszkodowania z tytułu szkody w pojeździe poszkodowanej, a ta data jest niezmiernie istotna w odniesieniu do zasadności korzystania z pojazdu zastępczego. Podkreślić należy, że poszkodowana zlecając wybranemu warsztatowi naprawę uszkodzonego pojazdu nie miała faktycznego wpływu na czas trwania tej naprawy. Z zestawienia czynności podczas naprawy (k. 7 akt) wynika, że szkoda z 14 listopada 2019r., została zgłoszona 15 listopada 2019r., auto przyjęto do naprawy 17 listopada 2019r., zaś oględziny zostały dokonane po 6 dniach, czyli 21 lub 23 listopada 2019r. (brak dowodu na to kiedy oględziny zostały dokonane), pojazd zaś został naprawiony 10 grudnia 2019r. i w tym dniu odebrany. Tymczasem według stanowiska strony pozwanej poszkodowana miała prawo korzystać z pojazdu zastępczego wyłącznie w okresie 12 dni czyli od 14 listopada 2019r. do 26 listopada 2019r. Można więc zakładać, że gdyby pozwana skorzystała z oferty pozwanej dotyczącej korzystania z pojazdu zastępczego, zostałaby ona pozbawiona prawa korzystania z tego pojazdu już po 12 dniach, a zatem pozwana nie zapewniłaby poszkodowanej pojazdu zastępczego na cały okres trwania naprawy jej uszkodzonego samochodu tj. na dalsze 14 dni.

Powód zapewnił poszkodowanej pojazd zastępczy niezwłocznie tj. już w dniu zdarzenia i bez jakichkolwiek ograniczeń, na cały okres trwania naprawy jej pojazdu, przejmując jednocześnie ryzyko związane z dochodzeniem od ubezpieczyciela zwrotu poniesionych kosztów z tym związanych.

Bezspornie poszkodowana korzystała z samochodu zastępczego 26 dni i w dniu, gdy jej samochód został naprawiony tj. 10 grudnia 2019r., zakończony został najem pojazdu zastępczego. Zdaniem Sądu strona pozwana nie udowodniła, że czas trwania naprawy pojazdu był nieuzasadniony, że warsztat w którym naprawa była dokonywana rażąco wydłużał ten okres. Przeciwnie przyjęte przez pozwaną wyliczenie tego czasokresu nie przystaje do powszechnie znanych warunków i terminów naprawy pojazdów, zwłaszcza gdy konieczne jest zamawianie i sprowadzanie części zamiennych. W ocenie Sądu uznany przez pozwaną okres naprawy 3 dni był rażąco zaniżony, podobnie jak 1 dzień na zamówienie i sprowadzenie części zamiennych. W ocenie Sądu również stawka za dobę 186 zł brutto nie odbiegała o średnich stawek rynkowych obowiązujących w tym czasie w odniesieniu do pojazdów z segmentu klasy B.

Z powyższych względów Sąd uznał za zasadne żądanie zapłaty czynszu najmu pojazdu zastępczego za okres 26 dni przy stawce 186 zł brutto.

Mając powyższe na uwadze uwzględniono powództwo w całości przyjmując, że uzasadnione koszty najmu pojazdu zastępczego powinny wynosić 4797 zł brutto, a skoro strona pozwana koszty te zapłaciła do kwoty 1032 zł, do zapłaty pozostała kwota 3765,00 zł.

Jednocześnie Sąd orzekł o należnych odsetkach ustawowych od zgłoszonego roszczenia w oparciu o art. 481 § 1 k.c., 455 k.c. oraz art. 817 k.c. i 14 ust. 1 uoc w myśl którego zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W przedmiotowej sprawie powódka pismem z dnia 15 stycznia 2020 r., wezwała pozwaną do zapłaty kwoty objętej fakturą. Szkoda w tym zakresie powinna być naprawiona najpóźniej do dnia 18 lutego 2020 r., w tym też dniu strona pozwana wydała decyzję o uznaniu części roszczenia, stąd odsetki ustawowe za opóźnienie należą się od dnia 19 lutego 2020 r.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając stronę pozwaną w całości kosztami poniesionymi przez powoda w łącznej wysokości 1117 zł, w tym opłata sądowa od pozwu w kwocie 200 zł; kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictw oraz kwota 900 zł tytułem kosztów wynagrodzenia pełnomocnika.